

КОВОРКІНГ В УНІВЕРСИТЕТСЬКІЙ БІБЛІОТЕЦІ: ЛОКАЦІЯ ДЛЯ СПІВПРАЦІ

Ірина Киричок

Харківський національний медичний університет
Наукова бібліотека

В роботі на досвіді Наукової бібліотеки Харківського національного медичного університету розглянуто можливість і необхідність створення в університетській бібліотеці центрів для спільної роботи – хабів чи коворкінгів.

Ключові слова: університетська бібліотека, коворкінг, хаб, локація для співпраці.

Традиційно університетську бібліотеку розглядають як інформаційно-освітній центр вишу, і з цим неможливо сперечатись. Але ми не повинні говорити лише про її інформаційну та освітню функції, адже сьогодні бібліотеки різних систем і відомств, в тому числі й закладів вищої освіти, впевнено підтверджують свою мультифункціональність. Головні функції та завдання бібліотеки залишаються незмінними в рамках Закону України «Про бібліотеки і бібліотечну справу», але постійно проводиться реорганізація її штатної структури й кадрів, моніторинг сервісів й трансформація бібліотечного простору тощо, тобто робота з менеджменту бібліотеки як інтелектуально-інформаційного й дозвілєвого центру йде відповідно потребам часу. До того ж, актуальним є стратегічний, технологічний менеджмент, без якого неможливо підвищити затребуваність бібліотеки. Але необхідно пам'ятати, що технології – це лише інструмент, і вони мають бути скеровані бібліотечними пріоритетами, але не керувати ними [3].

Особливе значення має організація бібліотечного простору – комфортного, дружнього, орієнтованого на користувача. Набуває популярності серед бібліотек, зокрема університетських, створення на їх території центрів для спільної роботи – хабів чи коворкінгів. Вікіпедія тлумачить ці терміни так: хаб (від англ. *hub* – маточина колеса, центр) у переносному сенсі використовується як «центр діяльності», в загальному значенні – вузол якоїсь мережі; коворкінг (від англ. *co-working* – спільно працювати) у широкому сенсі означає модель організації роботи людей, найчастіше фрилансерів, з різним типом зайнятості у єдиному робочому просторі; у вузькому – колективний офіс. Тобто це модель роботи, в

якій учасники, залишаючись вільними й незалежними, використовують загальний простір для своєї діяльності. Метою таких центрів в бібліотеках є об'єднання людей для спілкування, творчої та соціальної взаємодії, обміну досвідом та саморозвитку. Вони надають можливість попрацювати у «зоні тиші», або, навпаки, скористатися зоною для колективного спілкування – обговорити перспективні ідеї з партнерами в спеціальному місці, яке стимулює групове креативне мислення [1].

Такі зміни відбуваються й в Науковій бібліотеці Харківського національного медичного університету (НБ ХНМУ). Пройшовши певний шлях у вирішенні питань трансформації бібліотечного простору, в 2018 році в університеті відкрито оновлений інформаційно-бібліотечний комплекс – сучасний центр з новітнім технічним обладнанням, можливістю вільної трансформації розстановки меблів за потребою, комфортними умовами, включаючи зону коворкінгу – все необхідне для індивідуальної та групової роботи, проведення освітніх та наукових заходів, організації інтелектуального дозвілля [4].

Сідельниківські читання – 2018, засідання секції

Квест з підготовки студентів до іспиту КРОК-1

З перших днів роботи оновленого комплексу стало зрозуміло – для користувачів, зокрема студентів, створено саме такі умови, які приваблюють, сприяють розвитку їх ініціативної діяльності. Так, за перший місяць нового навчального року майже щодня в бібліотеці проходили засідання різноманітних секторів Студентської ради ХНМУ, тренувальні ігри студентської команди інтелектуального клубу «Що? Де? Коли?», майстер-класи з надання першої домедичної допомоги, засідання секцій наукових конференцій, виставка малюнків дітей-пацієнтів та багато інших заходів.

Тренувальні ігри клубу «Що? Де? Коли?»

Майстер-клас з надання першої домедичної допомоги

Найближчим часом відбудуться літературно-музичні вечорниці, зустрічі English Speaking Club тощо. Треба зазначити, що Науковій бібліотеці ХНМУ ніколи не бракувало уваги користувачів, але після відкриття оновленого простору її популярність зростає ще більше. В бібліотеці створено журнал резервування приміщень для проведення різноманітних заходів, вже заплановані заходи до кінця року. І що головне – ініціаторами більшості заходів є користувачі, які місцем своїх активностей обрали саме університетську бібліотеку. А вона у свою чергу виконує важливу місію – сприяє формуванню соціально активної, естетично розвиненої особистості, розвитку ініціативної діяльності молоді, виявленню та підтримці талановитих людей і певних компетенцій.

НБ ХНМУ сьогодні розвивається в бік розширення комунікативного простору, тому створення коворкінгів важливе для її розвитку як сучасної бібліотеки. Продовжується трансформація інформаційно-бібліотечного простору і сервісів, спрямованих на створення користувач-орієнтованого середовища. Завдання університетської бібліотеки – бути осередком промоції освіти й культури, стерти межі, поєднавши освітньо-науковий процес і відпочинок, долучити студентство до інтелектуального дозвілля, освоїти інноваційні форми роботи з користувачами, поєднати реальний і віртуальний простори, сприяти зміні способу життя студентів, викладачів і співробітників ХНМУ, забезпечити ефективне функціонування соціальних медіа, бути завжди максимально мобільними й затребуваними, і навіть для тих, хто не захоплюється книгою й читанням.

Таким чином, сьогодні студенти й викладачі сприймають НБ ХНМУ не просто як сукупність книгосховищ, абонементів й читальних залів, а як свій особистий простір для створення креативних проектів та втілення власних ідей. Адже університетська бібліотека асоціюється не тільки з читанням, а й виступає як центр розвитку та згуртування університетської спільноти.

Література

1. Вітвіцька О. Коворкінг-центр в бібліотеці – безліч можливостей для тебе і твоєї справи [презентація] / О. Вітвіцька. – Режим доступу : <https://ru.calameo.com/read/004778310067c7076580a>. – Назва з екрану.
2. Головаха С. Коворкінг у бібліотеках як експеримент в умовах кризи / С. Головаха // Наукові праці Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. – 2016. – Вип. 44. – С. 215–222. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/nprnbuimviv_2016_44_20. – Назва з екрану.
3. Глотова Г. Г. Библиотека вуза: оптимальные пути развития на современном этапе / Г. Г. Глотова // Современная библиотека в научно-образовательном пространстве университета: информационные ресурсы, технологии, проекты : материалы XII региональной научно-практической конференции с международным участием, Владивосток, 15-19 сент. 2015 г. – Владивосток, 2015. – С. 10–18. – Режим доступа: <http://www.dvfu.ru/library/methodical-association-of-university-libraries/conference-2015/proceedings-of-the-xii-regional-conference/>. – Назва з екрану.
4. Киричок І. В. Створення сучасного простору університетської бібліотеки: необхідність, можливість, реальність [Електронний ресурс] / І. В. Киричок, Н. Д. Гаєва, О. А. Неговєлова // Стратегія розвитку медичних бібліотек України: пошук нових форматів : матеріали XVII Міжнародної науково-практичної конференції, 17-18 травня 2018 року, м. Тернопіль. – Київ ; Тернопіль, 2018. – С. 161–167. – Режим доступу : <http://repo.knmtu.edu.ua/handle/123456789/19754>. – Назва з екрану.
5. Русинська-Гертих Г. Діяльність польських бібліотек для місцевих громад / Г. Русинська-Гертих // Вісник Львівського ун-ту. Серія Книгознавство, бібліотекознавство та інформаційні технології. – 2014. – Вип. 9. – С. 131–137.
6. Савоневская Д. А. Центр интеллектуального досуга БГЭУ как инновационный проект работы вузовской библиотеки в информационной среде / Д. А. Савоневская // Библиотека в XXI веке: аспекты развития : материалы VII Международной научно-практической конференции молодых ученых и специалистов, Минск, 29-30 октября 2015 года : [сборник научных статей] / ред. коллегия: А. И. Груша (ответственный редактор) и др. – С. 194–197.

КОВОРКИНГ В УНИВЕРСИТЕТСКОЙ БИБЛИОТЕКЕ: ЛОКАЦИЯ ДЛЯ СОТРУДНИЧЕСТВА

Ирина Киричок

Харьковский национальный медицинский университет
Научная библиотека

В работе на опыте Научной библиотеки Харьковского национального медицинского университета рассмотрена возможность и необходимость создания в университетской библиотеке центров для совместной работы – хабов или коворкингов.

Ключевые слова: университетская библиотека, коворкинг, хаб, локация для сотрудничества.

COWORKING SPACE IN THE UNIVERSITY LIBRARY: LOCATION OF COOPERATION

Irina Kyrychok

Kharkiv National Medical University
Scientific Library

The article deals with the possibility and necessity of creating collaboration centers in the university library - hubs or co-working spaces based on the experience of the Scientific Library of Kharkov National Medical University.

Key words: university library, co-working space, hub, location of cooperation.